

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE IV

*Opracowano na podstawie Programu nauczania „Słowa z uśmiechem” wydawnictwa WSiP
w klasie czwartej*

OCENA CELUJĄCY

Ocenę celujący otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry i ponadto:

- przygotowanie się do konkursów , np. recytatorskiego, ortograficznego, krasomówczego itp.
- twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne i cechują się dojrzałością myślenia,
- samodzielna praca dodatkowa i/lub
- aktywny udział w obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych.

OCENA BARDZO DOBRY

Ocenę bardzo dobry otrzymuje uczeń, który bezbłędnie i z łatwością , w sposób spójny , postępując się różnymi formami językowymi , spełnia następujące wymagania:

Kształcenie literackie i kulturowe

Czytanie utworów literackich.

Uczeń: 1) rozpoznaje fikcję artystyczną; 2) wskazuje cechy baśni, hymnu, komiksu ,listu, kolędy i opowiadania; 3) zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie, ożywienie i określa ich funkcje; 4) opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i dostrzega ich wzajemną zależność; 5) odróżnia dialog od monologu; 6) wyjaśnia, kim jest podmiot liryczny, narrator, bohater, ; 7) wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy; 8) określa tematykę utworu oraz wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst; 9) objaśnia znaczenia dosłowne i niedosłowne tekstu; 10) przedstawia swoje odczytanie utworu i je uzasadnia; 11) wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach; 12) wskazuje wartości w utworze;13)wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji.

Odbiór tekstów kultury.

Uczeń: 1) odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia; 2) świadomie i z uwagą odbiera koncerty, spektakle, programy radiowe i telewizyjne oraz filmy dla dzieci; 3) rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do filmu;4) charakteryzuje komiks jako tekst kultury, wskazuje charakterystyczne dla niego cechy;5) podejmuje działania związane z samokształceniem, inspirowane przeczytaną lekturą ;6) poznaje teksty lektur obowiązkowych i uzupełniających;7)odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia;8) odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia.

Kształcenie językowe.

Gramatyka języka polskiego.

Uczeń: 1) rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki); 2) odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych; 3) rozpoznaje formy liczby, osoby, czasu i rodzaju gramatycznego odpowiednio rzeczownika, przymiotnika, i czasownika oraz określa ich funkcje w wypowiedzi; 4) stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych; 5) rozpoznaje funkcje składniowe wyrazów używanych w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, grupa podmiotu, grupa orzeczenia); 6) rozpoznaje typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze i złożone, równoważniki zdań, wypowiedzenia oznajmujące, pytające, rozkazujące i wykrzyknikowe – rozumie ich funkcje i je stosuje; 7) przekształca konstrukcje składniowe, np. zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie, zdania w równoważniki zdań i odwrotnie; 8) pisze poprawnie pod względem ortograficznym i stosuje reguły pisowni; 9) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, znaku zapytania, wykrzyknika;

Zróżnicowanie języka.

Uczeń: 1) wskazuje główne cechy języka mówionego i języka pisanego; 2) posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny; 3) używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej; 4) samodzielnie używa słownika ortograficznego i synonimów; 5) rozróżnia synonimy, rozumie ich funkcje w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach; 6) w warstwie brzmieniowej języka – rozumie pojęcia :głoska, litera , sylaba.

Komunikacja językowa i kultura języka.

Uczeń: 1) identyfikuje tekst jako komunikat; 2) identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi; 3) rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała); 4) zna i stosuje zasady akcentowania wyrazów; 5) dostosowuje sposób wyrażania się do zamierzonego celu wypowiedzi; 6) określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi; 7) rozumie na czym polega etykieta językowa i stosuje jej zasady.

Ortografia i interpunkcja.

Uczeń: 1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym, stosuje reguły pisowni; 2) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu.

Tworzenie wypowiedzi.

Elementy retoryki i stylistyka praktyczna. Uczeń: 1) uczestniczy w rozmowie; 2) tworzy logiczną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi.

Mówienie i pisanie.

Uczeń: 1) tworzy spójne wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: opowiadanie twórcze i odtwórcze, opis przedmiotu i miejsca, list, plan ramowy, życzenia, pozdrowienia, zaproszenie, ogłoszenie i SMS, ; 2) wygłasza tekst z pamięci; 3) tworzy plan

odtwórczy i twórczy tekstu; 4) rozróżnia współczesne formy komunikatów (np. e-mail, SMS) i odpowiednio się nimi posługuje zachowując zasady etykiety; 5) tworzy opowiadania twórcze związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji.

Samokształcenie.

Uczeń: 1) korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje; 2) korzysta ze słowników, w tym: ortograficznego, języka polskiego, wyrazów bliskoznacznych; 3) zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz on-line); 4) doskonali ciche i głośne czytanie tekstów prozatorskich i poetyckich; 5) doskonali różne formy (notatki odręczne w różnych formach, notatki zapisywane za pomocą edytora tekstu) zapisywania pozyskanych informacji.

OCENA DOBRY

Uczeń na ocenę dobrą w sytuacjach typowych z niewielkimi trudem, popełniając nieliczne błędy spełnia następujące wymagania:

Kształcenie literackie i kulturowe.

Czytanie utworów literackich. Uczeń: 1) rozpoznaje fikcję artystyczną; 2) wskazuje cechy baśni, hymnu, komiksu, listu, kolędy i opowiadania; 3) zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie, ożywienie i określa ich funkcje; 4) opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i dostrzega ich wzajemną zależność; 5) odróżnia dialog od monologu; 6) wyjaśnia, kim jest podmiot liryczny, narrator, bohater; 7) wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy; 8) określa tematykę utworu oraz wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst; 9) objaśnia znaczenia dosłowne i niedosłowne tekstu; 10) przedstawia swoje odczytanie utworu i je uzasadnia; 11) wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach; 12) wskazuje wartości w utworze; 13) wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji.

Odbiór tekstów kultury

Uczeń: 1) odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia; 2) świadomie i z uwagą odbiera koncerty, spektakle, programy radiowe i telewizyjne oraz filmy dla dzieci; 3) rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do filmu; 4) charakteryzuje komiks jako tekst kultury, wskazuje charakterystyczne dla niego cechy; 5) podejmuje działania związane z samokształceniem, inspirowane przeczytaną lekturą; 6) poznaje teksty lektur obowiązkowych i uzupełniających; 7) odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia; 8) odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia.

Gramatyka języka polskiego.

Uczeń: 1) rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówek); 2) odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych; 3) rozpoznaje formy

liczby, osoby, czasu i rodzaju gramatycznego odpowiednio rzeczownika, przymiotnika, i czasownika oraz określa ich funkcje w wypowiedzi; 4) stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych; 5) rozpoznaje funkcje składniowe wyrazów używanych w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, grupa podmiotu, grupa orzeczenia); 6) rozpoznaje typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze i złożone, równoważniki zdań, wypowiedzenia oznajmujące, pytające, rozkazujące i wykrzyknikowe – rozumie ich funkcje i je stosuje; 7) przekształca konstrukcje składniowe, np. zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie, zdania w równoważniki zdań i odwrotnie; 8) pisze oprawnie pod względem ortograficznym i stosuje reguły pisowni; 9) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, znaku zapytania, wykrzyknika;

Zróznicowanie języka.

Uczeń: 1) wskazuje główne cechy języka mówionego i języka pisanego; 2) posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny; 3) używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej; 4) samodzielnie używa słownika ortograficznego i synonimów; 5) rozróżnia synonimy, rozumie ich funkcje w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach; 6) w warstwie brzmieniowej języka – rozumie pojęcia :głoska, litera , sylaba.

Komunikacja językowa i kultura języka.

Uczeń: 1) identyfikuje tekst jako komunikat; 2) identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi; 3) rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała); 4) zna i stosuje zasady akcentowania wyrazów; 5) dostosowuje sposób wyrażania się do zamierzonego celu wypowiedzi; 6) określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi; 7) rozumie na czym polega etykieta językowa i stosuje jej zasady.

Ortografia i interpunkcja.

Uczeń: 1) pisze oprawnie pod względem ortograficznym, stosuje reguły pisowni; 2) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu.

Tworzenie wypowiedzi.

Elementy retoryki i stylistyka praktyczna. Uczeń: 1) uczestniczy w rozmowie; 2) tworzy logiczną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi.

Mówienie i pisanie.

Uczeń: 1) tworzy spójne wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: opowiadanie twórcze i odtwórcze, opis przedmiotu i miejsca, list, plan ramowy, życzenia, pozdrowienia, zaproszenie, ogłoszenie i SMS, ; 2) wygłasza tekst z pamięci; 3) tworzy plan odtwórczy i twórczy tekstu; 4) rozróżnia współczesne formy komunikatów (np. e-mail, SMS) i odpowiednio się nimi posługuje zachowując zasady etykiety; 5) tworzy opowiadania twórcze związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji.

Samokształcenie.

Uczeń: 1) korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje; 2) korzysta ze słowników, w tym: ortograficznego, języka polskiego, wyrazów bliskoznacznych; 3) zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz on-line); 4) doskonali ciche i głośne czytanie tekstów prozatorskich i poetyckich; 5) doskonali różne formy (notatki odręczne w różnych formach, notatki zapisywane za pomocą edytora tekstu) zapisywania pozyskanych informacji.

OCENA DOSTATECZNY

Uczeń na ocenę dostateczną, korzystając z dostępnych pomocy, mało spójnie, popełniając błędy spełnia następujące wymagania:

Kształcenie literackie i kulturowe.

Czytanie utworów literackich.

Uczeń: 1) rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki); 2) odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych; 3) rozpoznaje formy liczby, osoby, czasu i rodzaju gramatycznego odpowiednio rzeczownika, przymiotnika, i czasownika oraz określa ich funkcje w wypowiedzi; 4) stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych; 5) rozpoznaje funkcje składniowe wyrazów używanych w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, grupa podmiotu, grupa orzeczenia); 6) rozpoznaje typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze i złożone, równoważniki zdań, wypowiedzenia oznajmujące, pytające, rozkazujące i wykrzyknikowe – rozumie ich funkcje i je stosuje; 7) przekształca konstrukcje składniowe, np. zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie, zdania w równoważniki zdań i odwrotnie; 8) pisze poprawnie pod względem ortograficznym i stosuje reguły pisowni; 9) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, znaku zapytania, wykrzyknika;

Odbiór tekstów kultury

Uczeń: 1) odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia; 2) świadomie i z uwagą odbiera koncerty, spektakle, programy radiowe i telewizyjne oraz filmy dla dzieci; 3) rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do filmu; 4) charakteryzuje komiks jako tekst kultury, wskazuje charakterystyczne dla niego cechy; 5) podejmuje działania związane z samokształceniem, inspirowane przeczytaną lekturą; 6) poznaje teksty lektur obowiązkowych i uzupełniających; 7) odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia; 8) odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia.

Gramatyka języka polskiego.

Uczeń: 1) rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki); 2) odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych; 3) rozpoznaje formy liczby, osoby, czasu i rodzaju gramatycznego odpowiednio rzeczownika, przymiotnika, i czasownika oraz określa ich funkcje w wypowiedzi; 4) stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych; 5) rozpoznaje funkcje składniowe wyrazów używanych

w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, grupa podmiotu, grupa orzeczenia); 6) rozpoznaje typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze i złożone, równoważniki zdań, wypowiedzenia oznajmujące, pytające, rozkazujące i wykrzyknikowe – rozumie ich funkcje i je stosuje; 7) przekształca konstrukcje składniowe, np. zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie, zdania w równoważniki zdań i odwrotnie; 8) pisze poprawnie pod względem ortograficznym i stosuje reguły pisowni; 9) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, znaku zapytania, wykrzyknika;

Zróżnicowanie języka.

Uczeń: 1) wskazuje główne cechy języka mówionego i języka pisanego; 2) posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny; 3) używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej; 4) samodzielnie używa słownika ortograficznego i synonimów; 5) rozróżnia synonimy, rozumie ich funkcje w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach; 6) w warstwie brzmieniowej języka – rozumie pojęcia :głoska, litera , sylaba.

Komunikacja językowa i kultura języka.

Uczeń: 1) identyfikuje tekst jako komunikat; 2) identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi; 3) rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała); 4) zna i stosuje zasady akcentowania wyrazów; 5) dostosowuje sposób wyrażania się do zamierzonego celu wypowiedzi; 6) określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi; 7) rozumie na czym polega etykieta językowa i stosuje jej zasady.

Ortografia i interpunkcja.

Uczeń: 1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym, stosuje reguły pisowni; 2) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu.

Tworzenie wypowiedzi.

Elementy retoryki i stylistyka praktyczna. Uczeń: 1) uczestniczy w rozmowie; 2) tworzy logiczną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi.

Mówienie i pisanie.

Uczeń: 1) tworzy spójne wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: opowiadanie twórcze i odtwórcze, opis przedmiotu i miejsca, list, plan ramowy, życzenia, pozdrowienia, zaproszenie, ogłoszenie i SMS, ; 2) wygłasza tekst z pamięci; 3) tworzy plan odtwórczy i twórczy tekstu; 4) rozróżnia współczesne formy komunikatów (np. e-mail, SMS) i odpowiednio się nimi posługuje zachowując zasady etykiety; 5) tworzy opowiadania twórcze związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji.

Samokształcenie.

Uczeń: 1) korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje; 2) korzysta ze słowników, w tym: ortograficznego, języka polskiego, wyrazów bliskoznacznych; 3) zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz on-line); 4) doskonali ciche i głośne czytanie tekstów prozatorskich i poetyckich; 5) doskonali różne formy (notatki odręczne w różnych formach, notatki zapisywane za pomocą edytora tekstu) zapisywania pozyskanych informacji.

OCENA DOPUSZCZAJĄCY

Uczeń na ocenę dopuszczającą korzystając ze wskazanych pomocy, przy zadaniach o niewielkim stopniu trudności, w sposób niespójny, z błędami spełnia następujące wymagania:

Kształcenie literackie i kulturowe

Czytanie utworów literackich.

Uczeń: 1) rozpoznaje fikcję artystyczną; 2) wskazuje cechy baśni, hymnu, komiksu, listu, kolędy i opowiadania; 3) zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie, ożywienie i określa ich funkcje; 4) opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i dostrzega ich wzajemną zależność; 5) odróżnia dialog od monologu; 6) wyjaśnia, kim jest podmiot liryczny, narrator, bohater; 7) wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy; 8) określa tematykę utworu oraz wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst; 9) objaśnia znaczenia dosłowne i niedosłowne tekstu; 10) przedstawia swoje odczytanie utworu i je uzasadnia; 11) wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach; 12) wskazuje wartości w utworze; 13) wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji.

Odbiór tekstów kultury.

Uczeń: 1) odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia; 2) świadomie i z uwagą odbiera koncerty, spektakle, programy radiowe i telewizyjne oraz filmy dla dzieci; 3) rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do filmu; 4) charakteryzuje komiks jako tekst kultury, wskazuje charakterystyczne dla niego cechy; 5) podejmuje działania związane z samokształceniem, inspirowane przeczytaną lekturą; 6) poznaje teksty lektur obowiązkowych i uzupełniających; 7) odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia; 8) odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia.

Kształcenie językowe.

Gramatyka języka polskiego.

Uczeń: 1) rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki); 2) odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych; 3) rozpoznaje formy liczby, osoby, czasu i rodzaju gramatycznego odpowiednio rzeczownika, przymiotnika, i czasownika oraz określa ich funkcje w wypowiedzi; 4) stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych; 5) rozpoznaje funkcje składniowe wyrazów używanych w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, grupa podmiotu, grupa orzeczenia); 6) rozpoznaje typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze i złożone, równoważniki zdań, wypowiedzenia oznajmujące, pytające, rozkazujące i wykrzyknikowe – rozumie ich funkcje i je stosuje; 7) przekształca konstrukcje składniowe, np. zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie, zdania w równoważniki zdań i odwrotnie; 8) pisze poprawnie pod względem ortograficznym i stosuje reguły pisowni; 9) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, znaku zapytania, wykrzyknika;

Zróżnicowanie języka.

Uczeń: 1) wskazuje główne cechy języka mówionego i języka pisanego; 2) posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny; 3) używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej; 4) samodzielnie używa słownika ortograficznego i synonimów; 5) rozróżnia synonimy, rozumie ich funkcje w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach; 6) w warstwie brzmieniowej języka – rozumie pojęcia :głoska, litera , sylaba.

Komunikacja językowa i kultura języka.

Uczeń: 1) identyfikuje tekst jako komunikat; 2) identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi; 3) rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała); 4) zna i stosuje zasady akcentowania wyrazów; 5) dostosowuje sposób wyrażania się do zamierzonego celu wypowiedzi; 6) określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi; 7) rozumie na czym polega etykieta językowa i stosuje jej zasady.

Ortografia i interpunkcja.

Uczeń: 1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym, stosuje reguły pisowni; 2) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu.

Tworzenie wypowiedzi.

Elementy retoryki i stylistyka praktyczna. Uczeń: 1) uczestniczy w rozmowie; 2) tworzy logiczną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi.

Mówienie i pisanie.

Uczeń: 1) tworzy spójne wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: opowiadanie twórcze i odtwórcze, opis przedmiotu i miejsca, list, plan ramowy, życzenia, pozdrowienia, zaproszenie, ogłoszenie i SMS, ; 2) wygłasza tekst z pamięci; 3) tworzy plan

odtwórczy i twórczy tekstu; 4) rozróżnia współczesne formy komunikatów (np. e-mail, SMS) i odpowiednio się nimi posługuje zachowując zasady etykiety; 5) tworzy opowiadania twórcze związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji.

Samokształcenie.

Uczeń: 1) korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje; 2) korzysta ze słowników, w tym: ortograficznego, języka polskiego, wyrazów bliskoznacznych; 3) zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz on-line); 4) doskonali ciche i głośne czytanie tekstów prozatorskich i poetyckich; 5) doskonali różne formy (notatki odręczne w różnych formach, notatki zapisywane za pomocą edytora tekstu) zapisywania pozyskanych informacji.